

מערך סדנא

"המניע לתגובה החינוכית – ניתוח אירוע"

יעדים

1. מטרת:

- חיזוק התובנה כי מטרתה של התגובה החינוכית היא תיקון הלב – פיתוח חוסן רגשי וחינוך ערכי.
- תרגול אירוע כמחנך

2. סוגיות מרכזיות: (מה השאלות העיקריות שביבן נסב הלימוד...)

- בחינת האם ומתי התגובות החינוכיות שלנו ויצירת הגבולות קשורים לעקרונות תפיסת התיקון – הפיכת הפרות סדר לרווח חינוכי.

3. מרכיבי תפיסה ב'דרך כפר':

- תיקון הלב
- דיאלוג

מתווה סדנא [הצעה]

שלב א' – לימוד: "סיפור החלמאים" (30 דקות)

נלמד יחד את סיפור החלמאים ונפתח דיון סביבו.

(הערה: עדיף לקרוא את הקטע כסיפור רגיל, ולא להסגיר מיד שמדובר בחינוך, גבולות וכו'...)

שאלות הנחייה:

- מה לדעתכם חכמי חלם היו צריכים לעשות? מה הגדר הכי קשה? מה הכי יעיל? מדוע לדעתכם זה לא עבד?
- האם הסיפור הזה מוכר לנו מסיטואציות בעבודה החינוכית?
- למי ולשם מה נועדו הגבולות והתגובות?
- לפי מה מחליטים איך להגיב לתופעה לא רצויה?
- האם גבולות נועדו להסרה בשלב מסוים? (אולי כדי להתקדם בדרגות השיפוט המוסרי של קוהלברג).
- כיצד "מתווכים" לחניכים תגובה חינוכית? כיצד מעניקים לו פשר?

סיכום חלק א: קריאה משותפת על תהליך תיקון הלב מספר דרך כפר.

שלב ב' - ניתוח אירוע

שלב א: מדרש תמונה

- נעביר בין המשתתפים תמונה של 'לוח מלא בקללות' וללא שום פירוט – נבקש שיגיבו במילה אחת לתמונה. (רגש/תחושה/מחשבה שעולה לכם מול התמונה).

שלב ב: סיפור המקרה

- המנחה יפרט את סיפור המקרה שמאחורי התמונה.

- ניתוח האירוע:

שאלות כלליות (תחושות)

- נניח שאתם המנחך שנכנס לכיתה - מה הייתה התחושה/התגובה הראשונית שלכם.
- על מה יושב הקושי של המורה?
- האם זה אמור לזעזע אותנו? האם זה מזעזע את החניכים פחות?
- כשמתכננים תגובה חינוכית – אל מי צריך להתייחס? (תלמיד שכתב/כיתה שלא מחקה/המורה הקודם/וכו'...)

ניסוח המטרה של התגובה החינוכית

- ניסוח משותף ומדויק של המטרה אותה אנחנו רוצים להשיג בתגובה החינוכית. ("שהילד אף פעם לא יעשה את זה שוב בכיתה שלי" / "שלא יקשקשו יותר על הלוח" / "שהתלמידים אף פעם לא יכתבו קללות בתוך הכפר" / "שהתלמידים יבינו שדיבור נגוע הוא בעייתי גם בחיים בחוץ" / "הרתעה" / "שאני אוכל להתחיל את השיעור בזמן ולהספיק את החומר" וכו'....)

שאלות ניתוח נוספות:

- לאילו מרכיבי תפיסה בדרך כפר האירוע מתייחס?
- מהי הקונפליקט המרכזי שעומד בפני המורה?
- מה האופציות לפעולה שעומדות בפנינו?
- האם ממשיכים את השיעור? האם עוצרים את היום?
- האם לדעתכם המורה צריך לטפל בזה עצמו או שעליו להעלות את זה למנהל?
- איזה סוג שיח תקיים עם התלמידים? איך תפתח את הנושא?
- מה התגובה לחניך הפרטי ומה התגובה לכל הכיתה?
- האם כשרואים גרפיטי על חניך זה שונה מגרפיטי על מורה?

למידה ממקרים דומים וקודמים

- יש לאפשר למשתתפים לשתף בהצלחות / שאלות פתוחות שיש להם סביב אירועים דומים בהן נתקלו.